

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto.....\$8.00
Za pol leta.....\$3.00
Za New York celo leto...\$7.00
Za inozemstvo celo leto...\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON. 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 91. — ŠTEV. 91.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 19, 1922. — SREDA, 19. APRILA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

VELIKI VIHARJI PO SREDNJEM ZAPADU

VELIKANSKI VIHARJI, KI SO SE POJAVILI V ILLINOISU IN INDIANI, SO ZAHTEVALI PETDESET ČLOVEŠKIH ŽRTEV. V OPUSTOŠENIH KRAJIH JE ZAVALADAL SILEN MRAZ. BRZOJAVNA ZVEZA PREKINJENA.

Chicago, Ill., 18. aprila. — In več ljudi je izgubilo pri tem življenje. Brzojavne in telefonske zveze so bile pretrgane od viharja in telegrafске ter telefonske kompanije so danes poslale na prizadele mesta številne delavce, da popravijo napravljeno škodo ter nanovo ustanove zveze.

Natančnejša poročila glede obsega obsega škode, ki je bila storjena, bodo šele prišla v teku naslednjih par dni.

Domneva se, da bo znašala škoda na lastnini več milijonov dolarjev.

Ker se je nahajal v spremstvu nativov, ki so polnili že itak napolnjene struge rek, je povzročil vihar nadaljnja trpljenja in nadaljnje neugodnosti nekaterim občinam, ki so bile že itak več dni izpostavljene preplavljenju in povodnjam.

Nadaljnje težkoče je povzročilo za one družine, kojih domove je uničil vihar, padanje temperature pod običajno normalno v tem letnem času.

Indiana je očividno občutila polni učinek večerajšnjih viharjev. V tej državi je izgubilo 21 ljudi življenje in sicer v različnih občinah.

Zgodaj večeraj jutraj se je o-sredotočil vihar v Illinoisu. V polni temi so se pojavili tornadi v številnih občinah in pikra poročila, ki so prišla iz številnih farmerskih okrajev, kažejo, da je bilo tekom viharjev ubitih dva in dvajset ljudi.

Tudi države v Missouri, Iowa in Kansas so občutile silo viharja in nedolgo jutraj, a v teh državah ni napravil dosti škode, a drugi, ki je šel preko severnega dela, je imel za posledico številne izgube življenj.

Iz Warren okraja, v zapadnem delu države, poročajo, da je izgubilo življenje dvajset ljudi in v Madison okraju so izgubili štirje ljudje življenje.

Zetev smrti je bila največja v centralnem Illinoisu. Vasi Irvington in Plainfield v bližini Centra, sta bili zelo poškodovani.

UBOGI PREDSEDNIK!

Washington, D. C., 15. aprila. — Naval obiskovalcev, ki so prihajali v Belo hišo izraza časa, ko je predsednik Harding odprl svoja vrata ter inauguriral navado dnevnih sprejemov, je dosegel svoj višek danes, ko je 1500 ljudi stisnilo predsedniku roko. Potiskali so se naprej v vrsti z naglico do petdesetih na minuto. Uradniki v Beli hiši so mnenja, da je najmanj 7500 ljudi stisnilo predsedniku roko tekom preteklega tedna.

Med obiskovalci Bele hiše so bili seveda v glavnem turisti iz drugih krajev, ki so prišli ogledat si znamenitosti zveznega glavnega mesta.

LOV NA ŠPIJONE VNDAR KONČAN.

Portland, Oregon, 18. aprila. — Jožef Woernle, ki je bil tukaj avstrijski konzul pred izbruhom vojne, bo ohranil svoje ameriško državljanstvo. Vlada je stavila predlog, naj se mu to državljanstvo odvzame, a tozadevno zahtevo je sodnik Bean odklonil.

Woernle je baje pred vstopom v Združene države v vojno posodil svoj državljanski papir nekemu nemškemu špijonu.

V MORJU ODLIKOVANJ.

Tokio, Japonska, 14. aprila. — Odlučnjaki, kateri spremljajo angleškega princa na potovanju, so bili danes odlikovani z redom vzhajajočega sonca, najvišjim japonskim odlikovanjem.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potem naše banke izvršujejo po nizki ceni, razen tiste in hitro.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpoložljiva na račun pošte in izplačanje "Er. poštni čekovni urad" in "Jadranske banke" v Ljubljani.	
300 kron \$ 1.30	1,000 kron \$ 3.80
400 kron \$ 1.70	10,000 kron \$37.00
500 kron \$ 2.10	

Glasom narodne ministrstva za pošto in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati menke potem pošte edinele v dinarjih; za vsake štiri kune bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in kuno ostane torej neizpremenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložljiva na račun pošte in izplačanje "Jadranske banke" v Trstu.	
50 lir \$ 3.30	500 lir \$29.00
100 lir \$ 6.20	1000 lir \$58.00
300 lir \$18.00	

Nemška Avstrija:

Razpoložljiva na račun pošte in izplačanje "Adriatske Banke" na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji serse amerišanske dolarje. Naša pristojbina za vsake posebejno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; za vsako večjo nakazilo po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izplačujemo tudi dolar-čke in pošiljamo ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

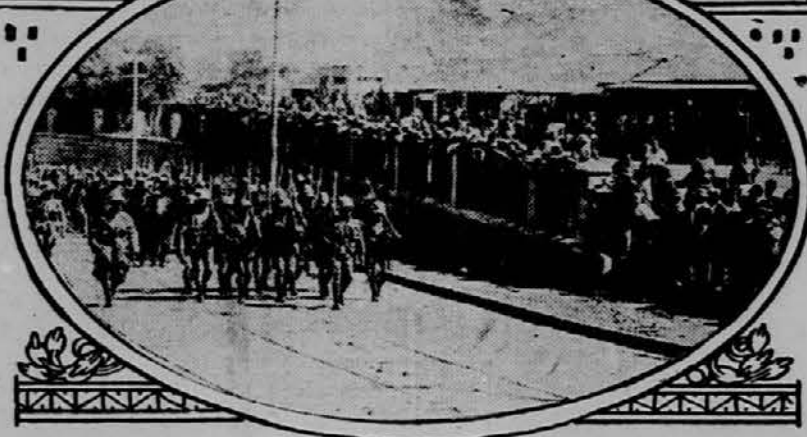
Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam pošlani dolar čke v roku.

Kot generalni zastopnik "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo za namene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za vas, ti se ne ali se bodo poslužili naše banke.

Denar nam je pošlani najboljši po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 83 Cortlandt St., New York (Advertisement)

Prizori iz Johannesburga.

ZA OPROSTITEV GENERALA SEMENOVA

Pričela se je postavna bitka, da se oprosti kozškega voditelja, ki je sedaj zaprt v New Yorku.

Zaslišanje glede pravomočnosti in posavnosti aretacije generala Grigorija Semenova, ki se nahaja sedaj v Ludlow St. ječi, bo otvorjeno še danes, to je v torek, pred sodnikom višjega sodišča, Cohalanom. Pravni zastopnik kozškega voditelja, James Collins je dobil večeraj potrebno povelje, da se ugotovi tozadevna dejstva.

V slučaju, da bo izdano povelje, da se ga mora izpustiti na svobodo, bo ostal v tej deželi za nedoločen čas, kajti proti njemu je naperjeno civilno postopanje radi bankerota in razventega hoče iti tudi v Washington, da odgovori na nekatera ugotovila senatorja Boraha.

Zanimanje za zadevo kozškega voditelja med prebivalci v okolici Ludlow St. ječe je danes očividno ponehalo. Privikrat izraza časa, ko je bil aretiran ter poslan v ječo, se ni zbrala zjutraj nobena ljudska množica pred ječo, da vidijo izprehajati se po dvorišču jetnišnice.

Poroča se, da je preživel general ugodno noč in da se ne zne-mirja preveliko radi svoje aretacije.

Soglasno s poročili iz Washingtonu ne bo treba ruskem "polaniku", Bakhmetevu, nastopiti pred senatnim komitejem za delo in vzgojo, da pričta tam glede delovanja in aktivnosti kozškega generala. Izvedelo se je namreč, da uživa Bakhmetev še vedno imuniteto poslanika.

Poročilo, da se je nahajal Semenov na poti v Pariz, kjer naj bi se sestel z velikim knezom Nikolajem ter razpravljal z njim glede vprizoritve proti-revolucije, je iznačil polkovnik Krupski, kot "skrajno fanastično" in brez vsake dejanske podlage.

ZA OPROŠČENJE MOONEYA.

San Francisco, Cal., 18. aprila. — Državni pravdnik Mathew Brady je pozval danes gubernerja Stephena, naj izpusti iz ječe Tomaža Mooneya. Mooney je bil aretiran po nekem bombnem atentatu leta 1916 v San Franciscu.

MEHIŠKA POLJEDELSKA POSTAVA SEDAJ PRAVOMOČNA.

Mexico City, Mehika, 18. aprila. — Osnove določbe, na temelju katerih se bo izvajalo novo poljedelsko postavo v Mehiki, so bile objavljene danes v nekem dekretu, katerega je podpisal predsednik Obregon in ki postane pravomočna danes.

Dekret določa metode glede eksproprijacije terrazdelitve zemljišč ter navaja, zakaj imajo gotove osebe prirojene pravice do zemlje, katero namerava eksproprijirati zvezna vlada.

Šest razredov naselbin, od velikih trgov pa do najmanjših občin se navaja kot beneficijarje in zemljo, katero se bo vzelose danjim veleposrednikom, obsega tako obdelana kot neobdelana ozemlja.

UREDNIKA POVALILI V SMO-LI IN PERJU.

Oakland, Cal., 18. aprila. — Včeraj so odvedli v gozd trije neznanec urednika Phil. Rileyja, ga slekli do nagega, povalili po smoli in perju ter ga nato izpustili.

PRIMEREN NASVET.

Washington, D. C., 18. aprila. — Ameriški državni tajnik Hughes je svetoval ameriškim časopisom, naj se poslužujejo v svojih komentarjih in izjavah glede inozemskih narodov in vlad bolj dostojnih izrazov kot so bili dosedaj v navadi.

TRJE MRTVI PA OLIZIVJ LOTAL.

Washington, D. C., 18. aprila. — Dva častnika in en prostak so bili na mestu ubiti pri neki koliziji aeroplanov, ki se je pripetila danes popoldne nad letalnim poljem vojnega departamenta v Quantico, Va. Ponesrečili so se poročnik Randall, poročnik Lewis in prostak Dhoogle.

Poročnik Randall se je dvignil sam v zrak v nemškem Folkler stroju in poročnik Lewis se je nahajal s pilotom v nekem Vough aeroplanu, v katerem se je nahajal Dhoogle kot opazovalec. Oba aeroplana sta v vižini približno 4000 čevljev izvajala vojne manevre, kot sta skušala priti drug nad drugega ali pa za hrbet. Pri tem je prišlo kolizije, vsled katere sta izgubila oba aeroplana po eno krilo, nakar sta skupaj padla na zemljo.

SOODNIJSKE PREPOVEDI SO BILE PODALJŠANE

Sodnijske prepovedi, uveljavljene proti organizatorjem, so bile podaljšane za deset dni.

Charleston, W. Va., 18. aprila. — O pravici United Mine Workers of America, da skuša še nadalje organizirati neunijska premogarska polja v West Virginiji, se bo odločalo prihodnji ponedeljek. — Je izjavil večeraj zvezni sodnik McClintic po zaslišanju glede sodnijske prepovedi, ki je bila dana delodajalcem v Winding Gulf okraju in s katero se je prepovedalo delovanje unijskih organizatorjev.

Do njegove konečne odločitve, ki bo proglašena potem ko se bo zaslišalo pričevanja glede treh nadaljnjih prepovedi, je podaljšal sodnik McClintic veljavnost teh prepovedi za nadaljnjih deset dni. Odklonil pa je izpremen teh povelja, ako, da bi se dovolilo premogarjem piketiranje ali mirno zborovanje.

Pri zavrnitvi trditve, da je United Mine Workers of America nepostavna organizacija, ki preti neunijskim premogarjem ter jih skuša ustrahovati, je izjavil Harold Houston, pravni zastopnik Unije, da ne bo boj v West Virginiji nikdar končan, dokler ne bo organiziran sleherni premogar v državi.

— Mi ne zanikujemo, — je rekel, — da je prišlo do nasilstev, a za to ni treba delati odgovornim izključno le premogarjem. Stavite katerikoli drugi del dežele pod sistem privatnih stražnikov ko v Logan okraju in videli boste, če se bodo prostost ljubeči ameriški državljani podrgli sramotnih izgredom in nasiljem, katere uganjajo privatni stražniki.

VISOKA STAROST.

Charleston, S. C., 18. aprila. — Robert W. Greene, star sto in deset let, je umrl večeraj v tukajšnjem mestu. Rojen je bil v Charlestonu leta 1812 ter se je vrnil semkaj iz New Orleansa pred približno pet in dvajsetimi leti.

Pozneje je imel majhno prodajalno v severoiztočnem delu mesta in do pred kratkim so ga številni smatrali za moža, starega vsled katere sta izgubila oba aeroplana po eno krilo, nakar sta skupaj padla na zemljo.

ZAVEZNIKI PROTI NEMŠKO-RUSKI POGODBI

DELEGATI, KI SO POPDPIRALI TO POGODBO, JO MORAJO ALI RAZVELJAVITI ALI PA ZAPUSTITI SEJE V RUSKI KOMISIJI. ANGLEŽI PRAVIJO, DA JE NEMČIJA ZAHREBTNO DELALA. MNENJE LAŠKIH DELEGATOV.

Pariz, Francija, 18. aprila. — V nekem Havas sporočilu iz Geneve danes popoldne se glasi, da sestavljajo zavezniški poslanici na naslov Nemcev in Rusov, s katero jih bodo obvestili, da se ne bodo mogli Nemei in Rusi še nadalje vdeleževati zasedanj komisije za ruske zadeve, če bodo še nadalje ustrajali pri pogodbah, katero so sklenili v Rapallo.

Genova, Italija, 18. aprila. — Organizatorji genovske konferen-ce si danes na vse mogoče načine prizadevajo, da si pribore svojo pot iz razvalin in znešnjave, ki je posledica eksplozije nemške bombe, — namreč tajnega podpisanja formalne mirovne pogodbe med Kusi in Nemci v Rapallo, taktom velikonočne nedelje.

Pravni zvedenci sil, ki so organizirale konferenco, so se sestali ob devetih zjutraj, da razpravljajo o tem, če krši sklenjena pogodba pogoje versailleske pogodbe ali če nasprotuje resolucijam najvišjega zavezniškega sveta v Cannes, na katerih temelji sedanja konferenca in glede katerih se je pričakovalo, da jih bodo sprejeli kot temelj razprav vsi narodi, ki bodo prišli na konferenco v Genovo.

Izvedenci naj bi pozneje poročali o svojem mnenju zastopstvu, v katerem naj bi se nahajali ne le zastopniki petih velesil, ki so skleale konferenco, temveč tudi zastopniki male entente in to radi pomembnega značaja vprašanja, za katero gre pri tem ter radi možnih učinkov, katere bi gotovo imela sklenitev take pogodbe na centralno Evropo.

Brez vsake najmanjši izjeme se vprašujejo delegacije štiri in tridesetih dežel, zastopanih na tukajšnji konferenci, kakšen bo dejanski učinek te presenetljive pogobe na konferenco samo.

Pogodbo, katero sta podpisala Jurij Čičerin in dr. Walter Rathenau, ministra za zunanje zadeve v Rusiji in Nemčiji, predstavljajo eno glavnih točk, o katerih naj bi konferenca razpravljala in končno tudi sklepala.

Iz tega izvira tudi izrazi "nečestno" in "neolajno" iz ust predstaviteljev Anglije, ko so govorili o akciji Nemčije in tudi besede svarila, katerim so dali izraza Francozi, ko so izjavili, da se bo konferenca v Genovi v takem slučaju izkazala kot ovira k ustanovitvi prijateljskih odnosov med narodi, mesto da pospeši uveljavljenje takih odnosov. Louis Barthou, načelnik francoske delegacije, je postal v pretekli noči ministrskemu predsedniku Poincaréju dolgo brzojavko, v kateri je obrazložil cel položaj ter tudi svoje osebne nazore.

Kljub splošnemu naziranju, da je nastopila Nemčija za hrbotom konference, ko je sklenila z rusko delegacijo pogodbo, ne vidijo angleški delegati nikake ne-vornosti za konferenco samo, če

prav se je Nemčija po besedah angleških delegatov "prostovoljno odtrgala od nje".

Nekateri mlajši člani francoske delegacije, so mnenja, da bi bilo treba Nemčijo in Rusijo izključiti s konference, a stališče Francije bo določeno šele tedaj, ko bo dobil Barthou definitivna navodila od svojega ministrskega predsednika.

Italjanski delegati izjavljajo, da je bila sklenitev te pogodbe velika napaka od strani obeh, kajti s tem se je le še bolj utrldilo stališče, katero je od prvega početka zavzela Francija napram Nemčiji in Rusiji.

Nemški delegati pa so dali izraza svojemu začudenju, da se izpodtikajo zavezniški nad povsem logičnim zaključanjem pogajanj, ki so se že preje vršila v Berlinu. Dr. Rathenau je izjavil, da se pogodba niti malo ne tiče odnošajev med Rusijo, Nemčijo in katerokoli drugo državo, temveč da enostavno briše preteklost ter polaga temelje za bodočo skupno rekonstrukcijo.

Čičerin sam je rekel, da ni treba pripisovati sklenitvi te pogodbe nikake večje važnosti, ker se je že dolgo časa namerovalo nje sklenitev.

ŠNOPSARSKA MORNARCA V NEWARK ZALIVU.

Številno ladij, katere je zalepila vlada ker so prevažale žganje, vste neprestano in vsled tega je bilo treba določiti posebno zaveščišče za te borilec proti suhi in za osebno svobodo. Sedaj pa se izjavlja z merodajne strani, da se je določilo v ta namen Newark zaliv v bližini New Yorka.

Angleški dvojarbolnik Henry L. Marshall bo zastavna ladja tega brodovja, ki je nekoč prepe-ljavala žganje v deželo Volsteda in Antisalonске lige.

SCHWAB KOT RAVNATELJ RAZSTAVE.

Philadelphia, Pa., 18. aprila. — Kot je objavil D. Shuster, županec tajnik, je Edvard Bok ponovil svojo ponudbo, s katero je zagotovil ravnateljstvo stoletne razstave, ki se bo vršila tukaj leta 1926 letni dohodek v znesku \$150,000 za robo petih let. V tem slučaju predlaga Bok za ta urad znanega jeklarskega magnata Schwaba. Tozadevna ponudba je bila stavljena že trgovinskemu tajniku Hooverju, a ta jo je odklonil.

POZOR POTNIKI!

Izletniški parnik "BELVEDERE" (Cosulich Line)

odpluje iz New Yorka v Trst dne 14. junija

naše potnike bo spremljal naš zastopnik skozi iz New Yorka do Ljubljane oziroma Zagreba,

ter bo vse potrebno poskrbljeno, da bodo potovalni kolikor mogoče udobno, da bodo sami zase, ter da bodo imeli posebno hrano, ako bo le mogoče, ter posebni vlak iz Trsta, ako se jih bo priglasilo zadostno število.

Za natančnejša pojasnila pišite na

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četiri leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.00.

Advertisements on Agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878**NEMSKO-RUSKA POGODBA**

Na velikonočno nedeljo so sklenili delegati Nemčije in sovjetske Rusije na genovski ekonomski konferenci pogodbo, tikajočo se medsebojnih bodočih odnosov med Nemčijo in Rusijo.

Ta pogodba je vzbudila pravec vihar ogorčenja med zavezniškimi diplomati, ki so takoj izjavili, da ne more in ne sme obveljati, ker nasprotuje duhu in črki versailleske mirovne pogodbe.

Srd zaveznikov, predvsem Francozov, je povsem upravičljiv, kajti prišli so na konferenco v domnevanju, da se bo v Genovi vprizorilo gledališko predstavo, ki bi bila po vsebini in značaju slika komediji, vprizorjeni v Versaillesu v onih žalostnih časih, a obenem tudi srečnih, ko je bil vesoljni svet prepričan, da je napočila po porazu nemškega imperijalizma ter vseh drugih imperijalističnih težnjah doba resnične demokracije, bratstva in sporazuma med narodi sveta.

Takrat je bil svet razdeljen na dva dela, namreč v takozvane zavezničke, na čelu jim Združene države, ki so sploh omogočile zmago zaveznikov, ter ostale narode, ki so bili, z izjemo Nemčije ter ostalih centralnih zaveznikov, milostno pripisani k konferenci, ne kot enakopravni člani, pač pa kot statisti, od katerih se ni pričakovalo drugega kot kimanje glede vsega, kar bi ukrenile modre glave zavezniških diplomatov.

Kakšen je bil potek pariških konferenc in kako grd sad so obrodile, je znano vsakemu, ki je zasledoval politične svetovne dogodke tekom zadnjih par let.

Mesto uveljavljanja resnične demokracije ter enakosti vseh narodov so enostavno predložili uteži.

Na mesto imperijalistične Nemčije, koje blazne sanje bi bile vredne duha Atila ali Džingis-Kana, je stopila imperijalistična Francija, ki se razlikuje od imperijalistične Nemčije le v tem, da ima še daljši jezik in da je še bolj nestrpna in nespravljalna kot je bila kajzerska Nemčija.

Clemenceau, imenovan francoski "tiger" je bil posebljenje eksplozivnega materijala, ki se je nabiral med obema narodoma skozi stoletja ter se od časa do časa užgal v škodo in pogubo drugih narodov, ki nimajo niti smisla, niti volje, da bi se zanimali z francosko-nemški spor.

Da hoče Francija na genovski konferenci igrati isto ulogo kot jo je igrala na mirovnih konferencah v Parizu, je bilo razvidno takoj prvega dne, ko je sicer nadarjeni in zmožni Barthou z mogočno gesto izjavil, da ne bodo Francozi nikdar pustili, da bi se razpravljalo na tej konferenci o razoroženju zavezniških armad.

Ruski sovjetski delegati, ki tudi niso padli na glavo, so izvedli iz tega svoje posledice ter sklenili z Nemci pogodbo, ki bo najbrž predstavljala edini praktični uspeh, katerega bodo dosegli na tej konferenci.

Raditega tudi toliko vika in krika v zavezniškem tabornu.

Zaveznički, predvsem Francozi, so pričakovali, da se bodo Rusi brez ugovora vklonili diktatom zavezniške diplomacije ter na stečaj odprli velika vrata k naravnim zakladom Rusije v zameno za priznanje sovjetske vlade, ki bi seveda obstajalo le na papirju.

Ker so prišli do spoznanja, da ne bodo ničesar dosegli, so sklenili Rusi pogodbo z Nemčijo, ki jim obeta vsaj nekoliko kompenzacij za koncesije, katere so pripravljali in voljni dati.

Zaveznički pijani svoje zmage, izvojevane predvsem s pomočjo Amerike, ne vidijo znamenja na steni ter silijo z vseni štirimi v svojo lastno propast.

O premogarski stavki.

Čemu premogarska stavka? To je ena tistih tekem, ki bi morale biti nemogoče dandanes v tako napredni deželi, kakor so Združene države. Kajti premog je bistveni del industrijske življenjske sile v tej deželi. Popoln prestanek pridobivanja premoga pomeni smrtni udarec milijon, tovarnam pa delavcem in neveden mrz po domovih našega ljudstva. Zakaj ni nepretrganega pridobivanja premoga in pametnega pa zdravega reda v tej industriji po večini drugih panog produktivne delavnosti? Kar narod potrebuje in zahteva, je to, da ima zadosti premoga vsak čas in po solidni ceni.

Počemu ni tako? Premog se da kopati v vseh letnih časih, in železnice morejo razvažati tudi ob vsakem času, vsakdo želi, da imajo premogovniški lastniki premeren dobiček iz svojih premo-

govniških podjetij. In kakor se zdi, ti tudi ne zantevajo ničesar drugega. Vsi smo pa seve tudi za to, da so premogarji pošteno plačani. In kakor izgleda, se tudi ti poganjajo le za pošteno plačo. Zakaj torej ne mere biti reda, zakaj ne pride do pametnega dogovora med lastniki in premogarji, da bi bilo ustrezno obema strankama? Zakaj?

Nekateri ljudje menijo, naj bi vlada rešila to perečo vprašanje s tem, da ali sanja provzame vse premogovnike v svojo lastno upravo, ali pa da uredi delavske razmere v tej industrijski panogi. O vladnem lastništvu naših premogovnikov ne more biti govora. To priznavajo celo premogarski zastopniki. Niti premogarji sami ne žele, naj bi vlada posegla v izravnanje njihovih sporov s premogovniškimi lastniki. Rajši vidijo, da se neposredno sami pogajajo z njimi. Izkratka, vladi je bilo jasno povedano, naj se nikar ne vmešava v ta nesrečni spor.

Ali vlada zastopa in predstavlja poleg premogarjev in premogovniških lastnikov še nekoga drugega. Ona govori za mogočno tretjo stranko v tej zadevi. Ona je zastopnica ameriškega ljudstva. In nam vsem je dobro znano, da je ta vlada pripravljena storiti vse, kar brani in varuje ljudske interese. Premogovniški lastniki so odklonili sestanek s premogarji, češ, da bi bila kršena protitrustovska postava, če bi prišlo med njimi in premogarji do sporazuma na tak način. Generalni zvezni pravdnik Daugherty je dejal v imenu svoje vlade, ki želi takšno konferenco brez vsakršnega odlašanja ali zavlačevanja, premogovniškimi lastnikom, da jih ne bo nihče sodno preganjal zastran tega. Nadalje je obvestil, obe stranki, da vlada nikakor ne trpi, da bi bil narod brez premoga. To je resen opomin obema strankama. In oboji naj bi gledali na to, da se z njih zastopniki sestanejo kar najhitreje mogoče na razgovor ter rešijo vsa sporna vprašanja sebi in drugim v korist.

Premogarska stavka bi ne mogla živeti niti štirindvajset ur, če bi se moglo predložiti vse spore med premogovniškimi lastniki in premogarji najvišjemu razsodišču ameriškega javnega mnenja v odločitev. Ali kakor stoji stvari sedaj, ni tu nobenega takšnega sodišča, kolikor se tiče to premogarstva, zakaj, ljudstvo nima nobenega zanesljivega pojasnila o temeljnih dejstvih, ki se nanašajo na to industrijo. Vladi naj bi poskrbela za ta dejstva, in čimprej stori to, tem bolje zanje in za ljudstvo. Kadar ima narod dejstva na dlani in če v, da so popolnoma zanesljiva, potem bo tudi dobro vedel, kaj storiti. Težnja njegove simpatije bi nemudoma pristila potem vse prizadete k pametnemu izravnanju vseh tozadevnih sporov. Izprta ali stavke bi ne bile več možne, in vse nezdrave delavske razmere bi bile namah odpravljene.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.
Članom Slov. Amerikanskega Političnega Kluba se tem poton naznanja, da se vrši seja za vse volilce v nedeljo 23. aprila ob treh popoldne v K. S. Domu na 57. cesti.

Ker ima Klub že več let navado, da skliče skupne seje pred vsako volitvijo, da se volilce seznanijo s kandidati, bi ne bilo umestno to lepo navado sedaj opustiti.

Vstop k seji ima vsak volilec, ne glede na to, če je član Kluba ali ne.

Pridite torej vsi na shod 23. aprila, da se znenimo, po kateri poti bomo letos peljali naš politični voz.

Odbor S. A. P. Kluba.

South San Francisco, Cal.
V predmestju velikega obmorskega mesta San Francisco je pozd hribi industrialen kraj, takozvan South City. Zanjne čase se je priselilo sem kakih osem rojakov, ki so prišli večinoma iz države Colorado. Delajo v železni industriji, ki ima svoje naprave poleg klavnice. Mesto South City leži med San Franciscem in San Mateom. Zadnje imenovano mesto je oddaljeno 18 milj od San

Francisca. South San Francisco je malo delavsko predmestje, — mesto San Mateo pa je mesto milijonarjev. Hodil sem okrog nekega zemljišča, na katerem stoji tak milijonarski dom, v katerem prebiva milijonarjeva družina. Čele pol ure sem hodil okrog ograjenega parka, in vse to je bilo lastnina ene same osebe. In takih domov je v San Mateu več. Pomislite, kakšna razlika je med malim in tesnim domom delavca, ki živi s svojimi petimi ali šestimi otroci v tesnem stanovanju, in med domom takega milijonarja, v katerem bi lahko stanovalo deset ali celo več družin.

Mesto San Mateo šteje kakih 4000 prebivalcev in celo mesto enači evetočemu parku, pa bto poleti ali pozimi.

M. Pogorelec.

Ely, Minn.
Dne 10. aprila je bil pokopan sedemnajstletni deček Anton Benko iz Savoy naselbine. Za njim žalujejo stariši ter ostali bratje in sestre. Na pogreb je dospelo veliko sorodnikov iz Soudana, Minn. Pokojnik je bil član društva sv. Cirila in Metoda šte. 1 JSKJ. v Ely, katero mu je za spomin darovalo lep venec. P. v m.

Iz Jugoslavije.

Aretacija italjanskega prekupčevalca.

Zagrebska policija je že dalj časa zasledovala trgovca z živino, Luigija Negrija iz Verone, ker je ogoljufal Prvo hrvaško štedionico v Zagrebu za 200.000 kron. Tudi so Negrija izsledili v Vinkovcih in ga izročili sodišču.

Železniški tatovi pod ključem.

Komisariatu železniške postaje v Sarajevu se je po dolgotrajnem zasledovanju posrečilo zajeti tolepe tatove, ki so že dalj časa kradli materijal v železniški delavnici in s tem za ogromno svoto oškodovali železnico. Aretiranih je 7 oseb. Preiskava se nadaljuje.

Tihotapec z valuto prijet.

Obmejna straža pri Sv. Ani blizu Sušaka je zopet zajela tihotapec z valuto. K obmejni postaji je prišel neki moški, hotec prekopati mejo. Pri temeljitih preiskavi so našli pri njem 117 tisoč dinarjev, večinoma v starih srbskih bankovcih. Dognali so, da je neznanec trgovce Jurina, ki posreduje valutne posle med Zagrebom in Reko. Bankovce je imel skrite deloma v dežniku, deloma v nogavicah. Denar je bil zaplenjen. Jurina pa izročeno sodišču.

30.000.000 za dobrotelne namene.

V Parizu umrli generalni konzul Jugoslavije, M. Barlova, je v svoji oporoki zapustil vse svoje premoženje, ki se čeni na 80 milijonov kron, v dobrotelne namene. Določil je, naj se predvsem zgradi otroško zavetišče in bolnica v kakem mestu Srbije.

Cambonova demisijska.

"Echo de Paris" poroča o skorajšnji demisijski predsednika vrhovnega sveta Cambona, ki bo imenovan v predsedstvo "Banque de Paris et des Pays bas". Za njegovega naslednika bo imenovan najbrž bivši francoski poslanik v Petrogradu Paleologue, kateremu očitajo Nemci, da je podpiral vse-slovensko idejo.

Poljsko-Finska zveza.

"Berliner Tageblatt" poroča iz Helsinkij, da ostanejo finske meščanske stranke vkljub spravi z Rusijo zveste zvezi s Poljsko. Istočasno pa poroča, da vabi švedski časopisje Finsko, naj se približa Skandinaviji.

Nov krematorij na Češkem.

Mesto Pisek pripravlja zgradbo lastnega sežigališča mrtvecev.

Peter Zgaga

Nekateri možki nosijo izvanredno dolge lase. Mislijo, da je to znamenje pameti.

Tak človek se pa strašno neumno obnaša in ne ve, kaj bi storil, če najde njegova žena na njegovi suknji dolg las.

Skaza moleduje in agitira v svoji "Edinosti": Moj kšeft ne gre več. Naročajte moj list. Poslajte že vsaj toliko naročnine, da si bom mogel revolver kupiti.

Jugoslavijo zastopa na genovski konferenci minister Kumandi. Kot vse kaže, bo šlo le malo po njegovi "kumandiji".

Habsburžani gredo. Njihovi vneta pristasi se poslavljajo s tega sveta.

Na Štajerskem je umrl škof Napotnik.

Jugoslovansko časopisje si je štele v dolžnost, zapeti slavo njegovemu spominu.

Kako že pravi tista domorodna pesem: Hrast se zmaže, hrib se zgane, a svoboda Slovencev...

Fant bodi dober in pošten! Če drugega ne, boš imel krasno zavest, da je ene barabe manj na svetu.

Nekateri ljudje pridigujejo, da smo nastali iz opice.

Jaz tega ne verjamem. Rekel bi, da se v opice izpreminjamo. Le pogledite Pavleta Zgaga!

Nekaj posebnega bo poroka jugoslovanskega kralja z rumunsko princezo.

Na sovodu Donave in Save bodo ob tisti priliki napravili "Benški večer."

Vse bo v gondolah, čolnih in lampijončkih.

Prireditve bo stala par milijonov kron.

V Jugoslaviji se je pojavilo veliko zanimanje za rumunščino. Bajse se bodo morali otroci učiti tega jezika, da jim bo mogoče pozdravljati kraljico v materinščini.

No, pa to že se gre. Nerodno bi bilo, če bi vzel Aleksander laško princezino Jolando za ženo.

V tem slučaju bi gotovo sklenila pokrajinska vlada za Slovenijo, da se podari njegovemu tastu, laškemu kralju še tisto peščico zemlje, ki nam je ostala na obeh bregovih reke Save.

Naša vdanost namreč nima meja.

Z dneva v dan se čujejo očitki: Zakaj zabavljate? Zakaj niste z nobeno stvarjo zadovoljni. Gradimo svojo državo, zidajmo in popravljamo, da bo najlepša, kar jih je na svetu! Zabavljajte, kar jih je na svetu! Zabavljajte, kar jih je na svetu! Zabavljajte, kar jih je na svetu!

To so lepe besede, lepi nasveti, vredni zlata.

Gospoda naj mi pa dovolijo samo eno vprašanje, ki je dobro premišljeno in odgovora vredno:

Kako naj vraga zidamo in gradimo, ko je povsod, kamorkoli človek pogleda, sama siva, gosta malta in ni nikjer nobene kremenite skale.

Jugoslovanska**Katol. Jednota**

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 934 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačenih smrtnih: JOHN MOVERN, 634 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MOHOR MLADIČ, 2008 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Ill.
PAULINE ERMENG, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STEJL, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne poškila-tvo naj se pošilja na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika: bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev ne pa obzira na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.

Goriški župan o razmerju med Slovenci in Italjani.

Dne 2. marca se je vršilo v Goriški slovenski vstolicevje novega župana dr. Bonnea, ki je zmagal pri volitvah s pomočjo slovenskih glasov. Novi župan je imel pri tej priliki govor, v katerem se je med drugim dotaknil tudi razmerja med Italijani in Slovenci ter naglašal potrebo lojalnosti napravam slovenskemu plemenu, kar zahtevata že svobodoljubje in demokracija. Samo, da ne bi ostalo samo pri besedah!

Preganjanje slovenskih učiteljev v Istri.

Po naročilu višjih šolskih oblasti je bilo v Istri nedavno v pokojnih več učiteljev jugoslovanske narodnosti, zlasti v puljskem okraju. Da je udarec za te reveže še občutnejši, vroči jim je bil dekret nekoliko dni po prvem, ko so že bili prešli plače, katere pa so potem morali vrniti, ker je imel dekret datum 1. marca. V puljskem okraju je sedaj samo še pet jugoslovanskih učiteljev.

Granata ubila dva otroke.

Kakor poroča tržaška "Edinost", sta se te dni igrala 2 otroka na travniku blizu Volje drage. Našla sta granato, ki je bila še cela. Granata je eksplodirala in razmesarila otroke tako, da sta takoj mrtva obležala.

Žalosten položaj državnih namestencev v Trstu.

Zveza državnih uslužbencev v Trstu je poslala tržaškemu policijskemu ravnanstvu originalno pismo, ki pravi o veliki bedi državnih namestencev v zasedenem ozemlju. Zveza prosi za opozorilo na to, da Italijanska vlada sploh ne želi zaradi denarja.

odgovori na njene predloge glede zvišanja prejemkov, naj se ji dovolijo, da se obrne do dorečljivosti ljudstva z nabiralnimi polami.

Novo italjansko nasilje.

Iz zanesljivega vira se poroča, da se je dne 4. marca pri tržaškem deželnem sodišču vršilo za seboj posvetovanje nekaterih sodnikov o jezikovni rabi pri tamkajšnjih sodiščih. Prišli so do sklepa, da od 1. aprila t. l. ne sprejemajo več nobenega slovenskega ali hrvaškega spisa in da tudi zabranijo nadaljnjo rabo našega jezika na razpravah. Vsprico tega gorostasnega sklepa čuvarjev za kona in pravice nastopijo politično društvo "Edinost" in slovenski poslanci z vso odločnostjo. Tržaška "Edinost" prikaže, da se jim pridružijo tudi drugi čimite-lji. Ves narod naj se dvigne proti takšnemu nasilstvu.

Ogoljufan tihotapec.

Nedavno sta bila v Postojni aretirana neki strojevodja južne železnice in njegov kurjač. Neki znan tihotapec jima je izročil za podkupni milijon zlata, da mu ga prepeljeta v Postojno na stroju. Obljubil jima je 60.000 kron nagrade. Ko sta se pripeljala v Postojno, stopi k njima tihotapec in zahteva denar, toda izjavila sta, da ga nimata. Tihotapec ju je dal nato aretirati. Govori se, da so na Planini ustavili vlak in je eden od njiju tam denar ponoči zakopal.

Zagoneten umor.

V furlanskem Trzinu se je te dni odigral v trafiki nekoga Marcassija zagoneten umor. V trafiki so našli lastnika s preklano glavo. Marcassi je bil premožen in zato se domneva, da je bil umorjen zaradi denarja.

ZASTAVE

REGALIJE, TROBOJNICE, KAPE, PREKORAMNICE, in vse potrebščine za društva.

VICTOR NAVINŠEK 331 GREEVE ST., GARANTIRANO DELO.

CONEMAUGH, PA. ZMERNE CENE.

EDINO -- PRAVA -- SLOVENSKA TVRDKA

ŠTEDENJE KOT IZDATEK**Katero pot gre Vaš denar?****PRORAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO POVEDAL TO V NAPEJ!**

Prihraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokazala, da postane štedenje čisto lahko in umevno, ako se preračuna načrt za izdajo svojih dohodkov, brez ozira na to kako mali so, ali kako občutni so odbitki na istih.

Ako smo toraj dosegli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno postavko naših izdatkov, s tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako sigurno in skrbno kakor ga bi dolgovali mesarju namesto samemu sebi — potem je vprašanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO RAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMEREN VAŠIM POTREBAM.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street — — New York, N. Y.

Vladimir Levstik:

GADJE GNEZDO.

Povest iz dni trpljenja in nad.

(Nadaljevanje.)

— Stara pravda je pravda zatiranih, in jaz sem jo prvi podpisal ter bom do zadnjega z njo; stara pravda je dobra pravda, zato ne sovražim v njenem imenu. Boju se, toda ne kolni; mrzi krivice, ki jo delajo — duše so moja last.

— Tak njemu si odpusti! — ponavlja gospa in skoraj nič več ne upa.

— Tudi ti odpusti, — veli Gospod, in komaj je rekel, že čuti vdova, da gasne črni plamen v njenem sreću. — Glej, kaj ti pri-
namam, in ti se braniš!

— Sovrašstvo me peče, Gospod, in tvoje besede so sladka rosa. Tak za našo reč mi dovoliš stati? Pa z nami, praviš, da si?

— Za pravico se stati ne boj; jaz sam sem z vami, do konca. Odpusti jim zdaj, saj ne vedo, kaj delajo.

Kastelka je že odpustila; gora ji pada s srečo in lahko se ji dela pri duši kakor pred davnimi, davnimi leti. On pa jo nežno pritegne k sebi ter položi njeno sivo glavo na svoje prsi.

— Blagoslovljena bodi, — še peče nad njo. — Vsa moja si zdaj Kastelka; prišel sem nocoj, da odpravim tvojo dušo ter ji po-
kažem pot. Ne boj se ljubiti, ne ljudi, ne zemlje. Tudi v nji sem jaz, kakor povsodi. Zelo je ljub, zares, in marsikdaj si žive prikrajšala, da si nji bolj sluzila; toda koliko ljudi si nasitila z njo! In na skrivnem si vendar ljubila svoj mali grunt radi velikega, peščice zemlje radi mnogih sreću. ... Ti pa, uboga mati, si mislila, da je tvoja ljubezen prekle-
ta, in si jo ves čas davila in ta-
jila. Da, jokaj, uboga Kastelka! Ne veš, da je ljubezni zmerom pre-
malo na svetu? Davila si jo, tajila pred njimi in pred seboj, in čim bolj si jo morila, tem lep-
ša je bila. Ali je moči ljubiti sve-
teje od tebe, ki hočeš rada v smrt in pogubljenje? Zanj so pletla za-
noko, in vendar moreš ubiti te se-
be: ljubezen bi te preživela, ka-
kor sem jaz preživel telo razpe-
tega Nazarena. ... Ne boj se, Ka-
stelka, tvoja velika ljubezen ga bo rešila.

— Mojega sina! Moje ubogo, izmučeno dete! — kriči gospa. — O Gospod, kar svet stoji, nisi storil neizmerneje dobrote; še ti, ki poznaš vse skrivnosti, ne veš, kaj si zvel od mene!

Jezus se mlo smehlja, kakor bi bil srečnejši od matere same. — Pojdi k svojemu gadu, Ka-
stelka; tvoj gad ne umre, ne boj se!

Ali gospa mu leži pri nogah, muvva mu jih s solzami, briše jih s sivimi lasmi. Njegove sladke ro-
ke pa jo razgubijo, in glas nje-
gov ji veli:

— Ne kleči, mati; poglej!

Kastelka gleda, kamor ji kaže, in vidi Janeza v postelji; bled je in bešen, z mirno psi. Rahel sme-
hlja; rau blodi po ustnicah ter od-
seva na Zinkinem licu, prva ble-
daja made in sreče. ...

— In še to ti povem, — povz-
ma Gospod, tiho in tiše, kakor bi
plaval izpred nje. — Preden sem
krenil k tebi, sem pogledal v bu-
kve življenja ter videl zapisano, da
boš imala sanjala v mojem na-
rečju. Trudna si, ljuba moja, in
koniec tvoje poti se bliža. Rahel
čas, Kastelka, radaj se za vsa svo-
ja mrla leta, in bodi dobra, ko-
likor te žene sreče; rabi čas, zakaj
skoro se vidiva. ...

Te hip izgine njegovo obličje,
izgine postava, plašč in klobuk;
rešnja znamenja še gore, pet
rdečih plamenčkov pred temnimi
vrti. Zda se zginejo tudi oni,
kroginkrog se zgrinja polnočni
mrak, Kastelka sedi sama za pe-
jo in ne ve, kaj je bilo, resnica ali
sanja. Toda sreča lehkota ne mi-
ne, črne oblake ne gloje več, in be-
seda tolalže zveni v tišini, kot bi
jo venomer nekdaj ponavljal. Gos-
pa ne pomislija; v pijanosti svoje-
ga odrešenja leti k bolniku, ne
čuteč stopnic pod nogami, ne ve-
doč, kdaj prime za kljuko in vstopi.

Do pičice je vse podobno, ka-
kor je kazal gost; še gube odeje
so take, Zinka sedi pri spečem, in
ko zagleda Kastelko, se razlije
njen zamišljeni smehljaj v sol-
no.

čeno glorio, sreče. Janezovi lici
sta votli, oči vdrti, v ustnicah
skraj ni krvi; toda zdi se, da ne
umira.

— Gad se izliže! — zapoje v
starki.

Rahlo se mu približa, poklekne
k postelji ter otrpne, šepetaje:

— Moja velika ljubezen ga bo
rešila. ...

Na tihih solzah plava zadnja
senca iz njene duše. Vse je pozab-
ljeno; v neizmernem blaženstvu,
da sme tiščati obraz v odejo, ki
krije gadove ude, beže ure kakor
minute. Prva zarja se je spopad-
la z medlo svetlobo oljne čuvajke;
takrat začuti Kastelka rahel do-
tik na laseh, vrže obličje kvišku
in vidi Janeza, ki se ji nežno
smehlja ter jo boža po glavi, in
slisi sinov radostni vzdih:

— Mama — mamz!

Toda ne da mu govoriti.

— Molči, zlati, počivaj; če si
količkej moj, ne govori! Bolan si,
nesrečni gad, hudo si bolan; ali
tvoje zdravje bo prva briga v hi-
ši. Tiho, mali, da brž okrevaj;
tiho, Benjamin, tiho. ... Potem bo-
va govorila noč in dan, o vsem,
o vsem, za vsa ta leta, za vse ži-
vljenje nazaj!

Vsako besedo, poudarja poljub
na njegovo koščeno roko; krat-
ka trenotja so naučila Kastelko
vsega, kar ume najnežnejša ma-
ti na svetu.

Janez uboga in ne govori. Le
njegove oči pripovedujejo stari
dolgo povest o trpljenju Pravice-
Resnice, ki ni mogla umreti na
tujem in neče umreti doma.

— Živeti! Živeti! — kličejo te
oči. — Pomagaj, mati, imej usm-
ljenje; glej, premlad sem še, in
svet je tako krasen, in moj delež
še ni storjen na tej ljubljani zem-
lji.

— Živel boš, gad ne boj se! —
mrmlja Kastelka v presrečnem za-
nosu. — Gospod sam mi je obljub-
il tvoje zdravje.

Zinka je ihtela z materjo vred;
proti jutru je zadremala, trudna
od solz in bedenja. Domov ne gre
dokler plava temni angel nad hi-

šo; s težavo jo spravi stara v svo-
jo sobo, da se revišče spočije.

Tega ni pričakovala Galjotova
mala, da jo Kastelka kdaj položi
v svojo lastno posteljo ter jo pre-
križa, odene in poljubi na čelo!

Janez je spustil trepalnice; nje-
gove prsi se dvigajo in padajo v
mirnem sopnenju. Zunaj se blika
jutro čez Sevški hrib; solnčni
žreboji dreve visoko, visoko in
stresajo zlate grive nad gadjim
gnezdom.

Vdova pa gleda z enim očesom
spečo mladost, z drugim lepoto,
ki se razgrinja pred oknom, in
prosi dobro zemljo dpuščanja. Ka-
ko naj bo zemlja kriva njenih ne-
sreč, ko je mati nji in njenemu
rodu ter raste iz nje človek kakor
žitni klas, in so kruh in gruda in
človek enak polni Gospoda?

(Dolje prihajajo.)

Tudi v Rumuniji so zelo "svobo-
domiselni".

V Rumuniji je izvršila vlada
na tako terorističen način volitve,
da se čudi rumunskim vladnim
odredbam ves kulturni svet. Opo-
zicija je sklenila, da bo odrekla
parlamentu ustavotvoren značaj
in pri prvi seji, na kateri bo po-
dala protestno izjavo, demonstra-
tivno zapustila skupščino. V Ru-
muniji vlada zato veliko razbur-
jenje in v vladnih krogih že go-
vorijo o razpustu zbornice.

To in ono iz Rusije.

Primanjkljaj Rusije znaša za
leto 1922, preko 230 milijonov zla-
tih rubljev. V kritje tega pri-
manjkljaja bodo uvedli nove dav-
ke na sol, sladkor in petrolej.
Zvišali bodo dalje tudi carinske
pristojbine.

Sovjetski rubelj pada nevzdrž-
no. Posledica tega je, da se dra-
ginja stalno dviga. V prvih treh
mesecih tekočega leta so naraste-
le za 165 odstotkov, od dne 1.
oktobra leta 1921. pa celo za 700
odstotkov.

V Rusiji je začela poleg lakote
razsajati še kolera.

Zvestoba.

Skandinavka kmetska povest.

V lepem kraju moje domovine
sta živeča dva zakonca, ki sta ter-
do, da se starejšima bratoma
izplača njuna pripadajoča deleža
in prijazni zvestobi skupaj ter
skupno obdelovali obisto, a manj
rodovitno posestvo.

Nekega dne pa so prinesli mo-
že — očeta težko ranjenega do-
mov: poškodovan se je v gozdu
pri sekaniu drevja. Po preteku
malo dni je umrl vsled dobljene
rane. Zena je tedaj ostala sama
nadleže v rodni hiši pri materi. —

S šestimi otroci, toda poguma ni
izgubila. Svoja dva sinova, ki sta
že bolj odrasla, je peljala v sobo
k mrtvemu očetu, tja pred krsto,
kjer sta ji morala obljubiti, da bo-
sta skrbela za mlajše brate ter tu-
di njih pomagala, dokler jima daj
Bog zdravje.

Slovesno sta onadva vse to ob-
ljubila materi, a to obljubo sta
tudi zvesto držala, dokler ni od-
rastle najmlajši brat in bil kon-
firman (birman).

Spolnivi tako svojo dano be-
sedo in obljubo, sta se potem sta-
rejša brata kmalu oženila; prvi
z vdovo večjega posestanika, dru-
gi z njeno premožno sestro.

Ostali štirje bratje so sami pre-
vzeli gospodarstvo. Početkom za-
to niso imeli dovolj poguma. Že
od mladosti so bili vajeni, da drug
brez drugega ni ničesar ukrenil;
tembolj so bili sedaj drug na dru-
gga navezani, ker so potrebovali
medsebojne podpore, zato se ni
nobeden upal česa ukreniti brez
vednosti ostalih. Če je bilo treba
kaj odločiti, storili so to vedno
vsi soglasno in skupno. Med vse-
mi je vladalo tiho soglasje in vsi
so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

rešitev. Vsi so bili natihoma edini v tem, da
se ne bodo ločili, dokler bo žive-
la mati. Ta pa je gojila edino željo,
katera je bila po godu tudi obe-
ma starejšima sinovima.

Četudi so se razmere pri gospo-
darstvu v zadnjih letih izdatno
izboljšale, ker so živeli vsi skup-
kot zadruga ter skrbeli za skup-
ni blagor vse rodovine, vendar je
bilo treba še tuptati temeljitih

"Zakaj pa ne drugega za naj-
starejšim?" vprašala je mati.

"Zakaj ne drugega?" — hote-
la je odgovoriti deklica ter zarde-
la; saj na tega je itak že počet-
kom mislila, a se je sramovala
imenovati ga. Mati je pa že od
onega trenutka, ko se je najsta-
rejši sin branil ženitve, slutila, da
se je branil le zaradi tega, ker je
vedel, da se njegov drugi brat in
ona deklica rada vidita.

Bila je torej poroka in svatba.
Nova zakonska sta se preselila s
starejšim bratom v novo bivali-
šče. Nobeden pa ni vedel, kako so
si gospodarstvo razdelili, kajti
delali so tudi posej kot poprej,
skupno drug za drugega ter delili
pridelke med seboj.

Zgodilo se je pa, da je začela
mati bolehati; zato in vsled sta-
rosti je potrebovala počitka in
pomoči. Vsi štirje bratje so se do-
govorili, da bodo vzeli v hišo de-
kle, ki je že doslej pomagala pri
gospodinjstvu.

Takoj naslednji dan, ko so gra-
bili listje, jo je prasl najmlajši brat
v imenu vseh, če bi bila pri volji
vstopiti v službo.

Ker pa jo je že dalj časa nati-
hem ljubil, vprašal jo je na tako
poseben način z izrazom, da je de-
kle morala misliti, da jo hoče snu-
biti. Odgovorila je torej z "da".

Mladenču je postalo tesno, zato
je takoj šel svojim bratom pove-
dat, kar je vedel. Vsi so postali
resni ter noben ni hotel prvi iz-
pregovoriti. Predzadnji brat po-
starosti je pač dobro vedel, da
najmlajši dekle resnično rad vi-
di; vedel je, da skoro gotovo do-
leti njega usoda ostati samec, kajti
če se oženi najmlajši, ne more
on tega storiti. Težko je bilo to
znanj, ker je tudi on že imel izbra-
no deklico, ki mu je bila nad vse
draga. Pa kaj je hotel? Prekinil
je molk ter dejal:

"Če hočemo, da ostane dekle
vedno pri nas, potem bo najbolje,
da postane in ostane kot gospo-
dinja."

Vsi so bili edini ter soglašali
z njim; podali so se skupaj k ma-
teri, da bi se tudi z njo posveto-
vali. Ker pa jo je bolezen ravno
tisti čas hujše napadla, sklenili so
posvetovanje za toliko časa odlo-
žiti, da ji bo zopet odleglo. Bole-
zen pa je trajala dalje časa, zato
so po nasvetu najmlajšega zopet
sklenili, da se toliko časa pri do-
mačiji ničesar ne izpremenijo, do-
kler mati ne ozdravi. Dekla pa naj
ta čas samo streže materi. To je
obveljalo.

Celih šestnajst let je trajala
materina bolezen. Šestnajst let ji
je stregla bodoča sinova z otroč-
jo vdanostjo in tiho potpeklji-
vostjo.

Vsak večer so se zbirali skozi
vseh šestnajst let vsi štirje sinovi
okoli materine bolniške postelje,
ob nedejajali pa sta redno priha-
jala tudi starejša dva sinova.

Tako zbranim je mati večkrat
dejala, da se morajo deklji za trud
in trpljenje hvaležne izkazati. Vsi
so umeli, kaj hoče s tem reči ter
ji tudi obljubili, da ostanejo hva-
ležni.

V vseh šestnajstih letih boleznij
je uživala mati prerodko srečo
božjega blagoslova, kakoršno do-
življajo malokatera mati, da je už-
vala do zadnjega diha zvesto otro-
sko ljubezen. Kolikokrat so bili
zbrani okoli nje, vselej se jim je
zahvaljevala za to srečo, dokler
ni zatisnila oči za vedno.

Ko je umrla, prišli so vsi sinovi,
da bi nosili krsto k pogrebu. V
onem kraju je bila navada, da
so šle za mrtvaškim sprevodom
vse žene. Takrat pa se je udele-
žilo pogreba vse, kar je moglo ho-
diti: moški, ženske in otroci. —

Vseh šest sinov je nosilo rakev,
obistnost pa je prepevalo mrtva-
ške pogrebne pesmi, da se je čul
odmev daleč naokrog. Ko so pa
zagrebali rakev z materinim trup-
lom, podali so se vsi bratje ter
vse spremstvo v cerkev.

Dogovorjeno je bilo, da se ta-
koj po pogrebu vsi poroka naj-
mlajšega brata; po mnenju sta-
rejših ljudi namreč sta oba do-
godka spojena drug z drugim.

Duhovnik je govoril o zvestobi,
kakoršna se redkokrat dogaja, in
vsem so segale besede do srea;
solze so stopile v oči vsem zbra-
nim.

Pisatelj te povesti, ki je bil tu-
di navzoč, pravi, da mu je bilo
tako svečanostno pri sren, kakor
da bi vsa nerava, trdna skala in
globoko morskno dno s stoterimi
jeziki vsem govorilo in slavilo ta
najlepši vzor medsebojne zvesto-
be ter jo priporočali vsem v po-
snevanje.

"11" cigarete

Dobro! 10[¢]

Kupi te cigarete in prihrani denar.

General Wrangel.

Belgrajska vlada je dala na
razpolago carističnemu generalu
Wrangelu graščino v Vinkovcih,
polog tega pa tudi razkošno sta-
novanje v Belgradu, odkoder se
vozi na vse strani naše države
nadzorovati — svoj štab in svo-
je čete. Belgrajska vlada je sicer
izjavila po ministru Ninčicu, da
je nevtralna in da hoče gojiti
priateljske stike s sovjetsko Ru-
sijo, toda njene izjave so čisto
navadna laž. Dejstva namreč do-
kazujejo, da se vede general —
Wrangel v Belgradu kakor ka-
šen car, da sprejema deputacije
iz cele države, da podeljuje av-
dičence in deli različne kolajne
ne samo buržoaznim Rusom, ki so
se pritepli iz Rusije, temveč tudi
zaslužnim Jugoslovancem. Kjer
potuje general Wrangel, ga po-
vso prikačujejo službeno. Pri
belgrajski vladi ima tudi svojega
poslanika, nekega Potockega. —

Vsi ti pojavi dokazujejo, da ku-
je general Wrangel v Belgradu
akejci proti sovjetski Rusiji, —
kar je tudi sam že večkrat pri-
znal. Ruski monarhisti so prav
prijudno na delu in tako so neka-
teri Rusi tudi že v Zagrebu usta-
nili zvezo ruskih monarhistov.
Jugoslovanska vlada jih seveda
podpira bogato z denarjem. Da
bi odprila par milijonov za gla-
dujoče v Rusiji, ji pa seveda niti
na misel ne pride.

ADVERTISEMENTS.

NAZNANILO.</

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau,

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

91

(Nadaljevanje.)

— Ali je gospod Galpin tako prepričan o svoji zmagi?
— Brez najmanjše rezerve. On že vidi svojega prejšnjega prijatelja na galeriji. Dobil je nadaljno priznavno pismo od generalnega pravdnika ter prišel večeraj semkaj, da ga prečita vsakemu, ki ga je hotel poslušati. Vsakdo, seveda, mu je čestital, z izjemo predsednika, ki mu je pokazal hrbet ter gospoda Dobižina, ki mu je rekel po latinski, da prodaja medvedovo kožo še predno je medveda ustrelil.

V tem času se je čulo korake na hodniku in gospod Folgat je hitro dostavil:

— Še ena stvar. Gudar hoče osti nepoznan. Ne govorite o njem proti nobeni živi duši ter ne kažite nikakega presenečenja nad obleko, v kateri ga boste videli.

Ropot vrat, ki so se odprla, ga je prekinil. Vstopil je eden izmed sodnikov ter prišel stavliti uradniku celo vrsto vprašanj glede nekega slučajja, ki je prišel še isti dan na vrsto.

— Z Bogom, gospod Mešinet, — je rekel mladi odvetnik. Njegov naslednji obisk je bil pri zdravniku. Ko je ponavadi pozvonil je prišel služabnik ter rekel:

— Gospod doktor je odšel. Vrnili pa se bo hitro ter mi je naročil, da čakajte nanj v njegovem studiju.

Tak dokaz, popolnega zaupanja je bil naravnost nezasiščen. Nikdo ni smel dotikati sam ostati v zdravniškem svetilu. Bila je to velika soba, polna najbolj čudnih predmetov, ki so na prvi pogled razodevali naziranja in okuse lastnika. Prva stvar, katero je zapazil obiskovalec, sta bili slike Robespierre-ja in Rousseau-ja. Med tema dvema oknom je stala ura v slogu Ludovika XIV. ter naznala sekunde z ropotom, ki je zvenel kot rožljanje starega železa. Na cela stran sobe je bila polna knjig vsake vrste, vezanih in broširanih in električni aparat, ki je stal v enem kotu, je pričal o tem, da je zdravnik nekoč vrjel v zdravljenje s pomočjo elektrike.

Na mizi v sredini sobe je ležal velik kup knjig, ki so pričale o zadnjih študijah zdravnika. Tam so bili vsi avtorji, ki so pisali o blaznosti in idiotstvu, od Apostolina pa do Tardiena. Gospod Folgat se je še vedno oziral naokrog, ko je vstopil dr. Sejbo, kot vedno, malik bonabi, a dosti boljsega razpoloženja kot je bil ponavadi.

— Vedel sem, da vas bom našel tukaj, — je zavpil takoj pri vratih. — Prišli ste me prositi, naj se sestanem z Gudarjem.

Mladi odvetnik se je zganil ter rekel ves presenečen:

— Kdo vam je povedal to?

— Gudar sam. Ta človek mi je všeč. Prepričan sem, da me ne bo imel nikde na sumu, da gojim kake simpatije do vsega, kar je v zvezi s policije. Vaš človek pa me je skoro sprijaznil s tem departamentom.

— Kdaj ste ga videli?

— Danes jutraj ob sedmih. Tako zelo se je naveličal izgubljati svoj čas v osem urah pri Rdečem teletu, da se je napravil bolnega ter poslal pomoč. Prišel sem ter našel neke vrste muzikanta, ki se mi je zdel popolnoma zdrav. Kakor hitro pa sva bila sam, mi je povedal vse ter mi obrazložil svoje misli. Gospod Folgat, ta Gudar je zelo prebrisan, to vam rečem. Midva zelo dobro razumeva drug drugega.

— Ali vam je povedal, kaj namerava storiti?

— Skoro tako. Ni pa mi dal dovoljenja, da govorim o tem. Le potrpite. Pustite ga delati, čakajte in videli boste, da ima stari Sejbo precej dober nos.

Potem ko je rekel vse to z izrazom največje lakavosti, je snel svoja očala ter jih pričel pridno brisati.

— Dobro, čakal bom, — je rekel mladi odvetnik. — Ker pa je s tem tudi konec mojega posla tukaj, vas prosim, da me pustite govoriti o neki drugi zadevi. Gospod de Boaskoran mi je poveril sporočilo, naslovljeno na grofice Klodijez.

— Hudiča!

— Skušam naj dobiti od nje sredstva, s pomočjo katerih bi bil Zak oprečen.

— Ali mislite, da bo ona storila to?

Gospod Folgat je komaj zadržal nestrpno kretnjo.

— Sprejel sem misijo, — je rekel suho, — ter jo hočem tudi izvesti.

— Razumem vas, moj dragi gospod. Ne boste pa videli grofice. Grof je zelo bolan. Ona ne zapusti njegovega ležišča ter ne sprejme niti svojih najbolj intimnih prijateljev.

— In kljub temu jo moram videti. V njene lastne roke moram na vsak način položiti poslanico, katero mi je zaupal moj klient. Doktor, jaz hočem biti odkritosrčen z vami. Ravno ker sem videl vsaj te težkoče, sem prišel k vam, da vas prosim pomoči pri odstranjenju ali preprečenju teh težkoč.

— K men?

— Ali niste vi zdravnik grofa?

— Sto tisoč hudičev, — je vzkliknil dr. Sejbo. — Vi odvetniki pač ne tehtate stvari.

Nato pa je pričel govoriti s pritajenim glasom, bolj kot samemu sebi in ne gospodu Folgat:

— Gotovo, jaz zdravim grofa Klodijez, kojega bolezen, mimogrede rečeno, se roga vsem mojim teorijam in mojim izkušnjam. Ravno iz tega vzroka ne morem ničesar storiti. Naša profesija ima gotova pravila, katerih ni mogoče kršiti, ne da bi se kompromitiralo cele zdravniške profesije.

— In če je od tega odvisno življenje ali smrt Žaka, vašega prijatelja?

— In so-republikanca da povdarim. Ne morem vam pa pomagati, ne da bi zlorabil zaupanje grofice Klodijez.

— Gospod, ali ni ta ženska izvršila zločina, radi katerega bo prišel pred sodišče gospod de Boaskoran, čeprav je nedolžen?

— Gotovo, a vendar...

— Premišljal je nekaj časa, a si nato potisnil na glavo širokokrajni klobuk ter vzkliknil:

— Res, tem slabše zanjo. Najti je svete interese, ki nadkritujejo vsako drugo stvar. Pojdiva!

Petindvajseto poglavje.

Grof Klodijez in njegova žena sta se nastanila na dan po požaru na Motrek cesti v Sotterju. Hiša, katero je najel župan za gro-

fa, se je nahajala skozi več kot eno stoletje v posesti velike družine Julias, ter se jo smatra še vedno za eno najlepših in najfinejših poslopj v Sotterju.

V manj kot desetih minutah sta dospela dr. Sejbo in Folgat do te hiše. S ceste ni bilo videti ničesar drugega kot visok zid, sličen onemu starega gradu ter poraščen z divjimi rožami. V tem zidu so bila velika vrata, ki so se odpirala na dve strani. Tekom dneva je bila ena polovica vrat odprta, a zadela na omrežjem, ki se je odprlo, kakor hitro je kdo pozvonil na zvonec.

Nato je šel človek skozi velik vrt, kjer je dosti krpov, pokritih z zelenim mahom, razpadalo na kosec in kjer so kipele proti nebu stare košate lipe. Hiša je imela le dva nadstropja. Prostorna veža je segala od enega pa do drugega konca v prtiličju. Na koncu veže pa so vodile široke stopnice v prvo nadstropje. Ko sta stopila v vežo, je odprl dr. Sejbo neka vrata na desni strani.

(Dalje prihodnji.)

Najslabši in najboljši.

Kdo je najslabši zakonski mož? Je ne najdejo, potem sta profesor Moja žena trdi seveda, da jaz, in učitelj najbolj komična rogata.

Ma ima popolnoma prav, zakaj sama je najboljša žena.

A kdo je — razen mene — na svetu najslabši zakonski mož? Zdi se mi, da trdi vsaka druga zakonska žena, da njen mož, neki duhovnik anglikanske cerkve, ki se bavi s sociološkimi vprašanji ter se peča s statistiko, pa je sestavljen lestevic po vzoru šolskih redov ter je razstavil glede zakonskih vrtilov moke po poklicih takole:

1. Odličnjaki: duhovniki (seveda anglikanske vere) in kmetje;

2. dobri: častniki vojske na kopnem in mornarice, profesorji in učitelji;

3. zadostni: trgovci, borzjanci, obrtniki, zdravniki, odvetniki in vsi svobodni poklici;

4. komaj zadostni: književniki in novinarji;

5. nezadostni: umetniki, igralci.

Moja žena je čitala to tabelo. Zato sem ji s triumfom dokazoval, da spadam med odličnjake, saj me — kadar je posebno huda — zmerja s "kmetom". Ali zopet sem pogorel, zakaj v moje največje strmenje me je porinila pod 5. kategorijo med igralce. — Celo kadar si najboljši, spadaš pod 4. točko! — pravi, dasi imam po vseh človeških in božjih postavah pravico vsaj do 3. reda.

Ženske sploh niso zadovoljne s to skalo zakonskih mož, in preverjen sem, da se niti Slovence ne bodo z njo strinjale. Zanimivo je, da so na Angliškem protestirale žene pisateljice, novinarke in umetnikov. Seveda le one, ki so srečne. (In koliko žena, ki imajo novinarje za možje, je srečnih, a? — Vprašanje stavea.) Odločno namreč trdijo, da so pisateljice, novinarke in umetniki naravnost idealni zakonski možje; najboljši življenjski tovariši so, veseli, duhoviti, vedno drugačni, nikdar dolgočasni in v težkih trenutkih zvesti kameradi svojih žensk. Res je, včasih so neznosni, sitni, nervozni, prepirljivi, sila potrti. Ampak to ne traja dolgo, pa so zopet sami-svoji in potem se živijo, slajši, boljše. Gotovo je, da niso umetniki filistri, ki se jih človek hitro naveliča.

Toda anglikanski pater jim je odgovoril, da je sestavljal svoje lestvice z znanstveno objektivnostjo in točno po statistiki zakonskih ločitev. Najmanjše se razločijo duhovniki in kmetje, a največ umetniki.

In razvija se polemika. Žene ne odnehajo. Saj je res, pišejo, da se pastorski in kmetijski zakoni najbolj redko, skoraj nikoli ne razvejujejo. Ali iz tega nikakor ne sledi, da so pastirice in kmetice najbolj srečne žene. Ločena pastirica je v puritanski družbi nemogoča. — Ima le dvoje izhodov: ali ubiti se ali pa trpeti do smrti. In kmetica, prvič ni tako tenkočutna, ker se že moči večinoma le iz razuma, spekulacije; drugič ima v naravi več svobode; tretjič je osredotočeno njeno mišljenje le na delo in pridobivanje ter ji je zato ljubezen jedva četrti ali peti točka v življenjskem programu. Častniki in mornarji so malo doma; včasih se zakonci ne vidijo dolge mesece ali celo vse leto. Iz tega dejstva nikakor ne sledi, da so si vsi in vedno idealno zvesti, pač pa da se večinoma idealno močno pozele in kadar so skupaj, izlekha olnavljajo medene tedne. Profesorji in učitelji se baviyo največ s svojim abstraktnim svetom ter resnično najrajši tiče doma; za družabno življenje večinoma nimajo dosti smisla, in žena jim namdeča gledališče, koncerte, plese in vse javne senzacije kulturne in umetnosti. Treba je le, da najdejo prave žene, ki jim je duša povsem zadovoljna v domači kletki, v otroški sobi in kuhinji. Če

Umetniki, književniki in novinarji so tudi zorno odkritosrčni zakonce. Kar nič se ne silijo in pretvarjajo. Namreč doma ne; v javnosti igrajo zato tem večjo komedijo. Ako se z ženami ne razumejo, jim to naravnost povedo: — Ločimo se! — Zakaj dolgočasni zakonskih razporov kratkoročno ne trpe. Ovirajo jih pri delu, ubijajo jim ustvarjanje. Umetnikom pa je slikanje, modeliranje, pesnjenje, borenje s peresom, zamisljanje novih ulog ali partij na odru prvo, najvažnejše v življenju. — a ljubezen ali zakon le dekoracija življenja.

In ker so umetniki še vedno človeška kasta, ki se ne boji prav nič onega, pred čemer beži vsak povprečen Anglež: namreč škan-dala, senzacije in družbi, so ločitev zakona med njimi nekaj vsakdanjega. Njih zakoni so ali silno srečni, ali pa jih — sploh ni, pri njih stoji temperatura vedno na 70 ali 80 stopinj R. Predno jim pade zakonsko srebro do ledišča, sta zakonca že ločena ter sta prav gotovo zopet na vrelšču v novi zvezi. Zakoni, ki se nem razumevanju in ljubezni, so nesrečnejši, ker so brez hinavščine, ker ne priznavajo konvencionalnih laži ter rušijo družabne okove kot močne individualnosti.

Ločitev zakoncev niso torej nikakriterij za zakonsko nesrečo v kakem izvestnem poklicu, niti ni neločljivost zakonov dokaz sreče. Stvar je le znak značaja: so zakoni, ki so mrtvi od prvega dne do smrti enega izmed zakoncev, podobni so obsojenim, ki moru prenašati na hrbtu mrtvo truplo. Drugi so, ki uvidijo v par mesece, v par letih, da jim je spase-divole ločitev. In energično se odrešijo mrtveca, žive poslej zopet neodvisno, ali pa si poiščejo novo boljšo koalicio.

Pametnemu človeku je zakon, ki je živa mrtvačnica, ali gnusna prostitucija ali gnusno matedijel-

Isto velja za obrtnike in vse svobodne poklice: izjemo potrjujejo pravila. Da so žene trgovce in borzjance vsaj navidez srečne, je razumljivo; vzdržujejo pač v najgostejšem zakonskem peklju, ker jim nudijo možje največji komfort ter ženam ne manjka ničesar, kar jim želita sree in želočede. Takim ženam navadno o-tpirne sree; zabave in užitka pa si znaajo najti na skok skrivaj, kakor vse, ki so nesrečne. Zakaj ni vse zlato, kar se svetli!

Književniki, novinarji in umetniki pa so posebne vrste ljudje; z neumno ženo so kar hitro pri kraju. Ker so tenkočutni, aforistični v besedah, mislih in čustvih, zahtevajo, da so jim tudi žene take. Zato bi bilo treba javno razglasiti: — Goske, umetnika nikdar! — Umetniki, književniki in novinarji nikoli ne utegnejo in mudi se jim vedno. S tem morajo njih žene računati. Če so modre, če niso, morajo to plačati z lastno nesrečo. Ti zakoni so navadno silno nervozni, napeti, razdraženi; kakor ženske pred porodom so nasajeni, pretirani v zahtevah, ljubezni in mržnji, hitro naveličani in hlepeči po novih senzacijah, novih borbah in uspehih. — Po vsakem novem "porodu" pa so krotki kakor ovčice in sladki kakor... no, kar se zdi pač raznim ženskam najslabše. In takrat so umetniki do svojih žen večji kavalirji kakor najboljši borzjanci, zakaj podarjajo jim vse, kar imajo (v tvarini navadno tega res ni dosti), predvsem pa vsega samega sebe. In takrat so umetniki veseli kakor naivni otroci ter temperamentno zaljubljeni kakor dečki, ki so objeli prvo žensko. Taki pa iziti in blazirani borzjanci nikdar ne znajo biti.

Umetniki, književniki in novinarji so tudi zorno odkritosrčni zakonce. Kar nič se ne silijo in pretvarjajo. Namreč doma ne; v javnosti igrajo zato tem večjo komedijo. Ako se z ženami ne razumejo, jim to naravnost povedo: — Ločimo se! — Zakaj dolgočasni zakonskih razporov kratkoročno ne trpe. Ovirajo jih pri delu, ubijajo jim ustvarjanje. Umetnikom pa je slikanje, modeliranje, pesnjenje, borenje s peresom, zamisljanje novih ulog ali partij na odru prvo, najvažnejše v življenju. — a ljubezen ali zakon le dekoracija življenja.

Pametnemu človeku je zakon, ki je živa mrtvačnica, ali gnusna prostitucija ali gnusno matedijel-

ADVERTISEMENT.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

VESTRI 20 maja
VAUBAN 12 maja
ORPESA 29 aprila; 10 junija; 22 julija
VANDYCK 17 junija; 29 julija
ORBITA 13 maja; 27 junija; 5 avgusta
ORDUNA 27 maja; 8 julija; 12 avgusta

Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Vse zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.

ROYAL MAIL
STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON INC. AGENTS

26 Broadway New York
— ali katerikoli parobrodni agent.

no koristolovstvo ali gnusna strahopetnost pred javnim mnenjem. V vsakem primeru je zakon, ki ni zakon popolne harmonije čustev, misli in interesov, gnusoba.

Mož in žena, ki imata pogum hitro razkleniti vezi, ki so brez misla in pomena, ki združujejo neudržljivo ter povzročajo obojima le bolesto ter moralni in estetski odpor, — mož in žena, ki se ločita brez ozira na javno mnenje, ker s ne dasta ponižati in omajevati v svoji človeški svobodi, pa zaslužujeta polno spoštovanje.

Počena sta. In le žeteli jima je, da najdeta v novi zvezi resnično srečo.

— Mi vas bomo namčili brisvice obrti in manifikuriranja, magariz, da ste hromi, da imate na vsaki roki samo tri prste ter ste brez ena ali obeh nog.

— Mi ponujemo tudi ženske. Nossokoffs International Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnike v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristo-
jen ter želi priti v Ameriko, ga
zamorete sedaj dobiti sem. Na-
dalje zamorete sedaj ameriški dr-
žavlani ljubiti žene in otroke iz
pod 18. leta iz Jugoslavije ali za
sedenege ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo pla-
tati vizej pri ameriškem konzulu
v ameriškem denarjem in rav-
no tako morajo na Ellis Islandu
svoto \$25.00 pokazati v ameriških
dolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v
U. S. dolarjih, za vsa pojasnila
glede potovanja, potrebnih listin
(affidavitov) in vzožnih listkov
se obrnite na najzatejšo slo-
vensko tvrdko:

Frank Sakser, State Bank,
92 Cortlandt St., New York, N. Y.

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, poleti
in začetkom jeseni je drugi raz-
red na prekoceanakih parnikih že
več mesecev naprej razprodan. Že
sedaj je težko dobiti prostore dru-
gega razreda za junij in druge
mesece. Le malo prostorov je še
na razpolago. Kdor bi tedaj hotel
potovati prihodnje mesece v dru-
gem razredu, naj nam takoj na-
znani, da mu preiskrbimo prostor.

Frank Sakser, State Bank.

SLOVENSKA BANKA

Zakrajšek & Češarek

70 — 9th AVENUE, NEW YORK, N. Y.
(med 16. in 16. cesto)

pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi s čim krajem.
— Gena vedno med najprijatelj-
— Telefon Watkins 7129

polnjen denar v Jugoslavijo, Italijo
Id; — prodaja vozne listke za vse
važnejše črte; — izvršuje notarske
posle, listovzezi